

Ochrana jírovce maďalu proti klíněnce jírovcové ve vnitroblocích Prahy 3

Závěrečná zpráva projektu Smlouva č. 2023/00239/OE-OD

1. Stručný úvod do projektu

Klíněnka jírovcová je malý motýl, který se během sezóny líhne ve 3-4 generacích. Vývin larev klíněnky probíhá v listech jírovce, kde se živí listovým parenchymem, čímž vytváří tzv. miny. V těchto minách se pak také zakuklí. Kukly poslední generace přezimují uvnitř miny v opadaném listí. Tvoření těchto min snižuje schopnost fotosyntézy stromu, toto snížení se většinou pohybuje kolem 30-40 %.

Shrab opadaného listí je nejšetrnější a nejjednodušší metodou pro snižování velikosti populací tohoto škůdce. Cílem shrabu je odstranění co největší rostlinné biomasy, ve které se nacházejí zimující kukly klíněnky jírovcové, a její následné spálení, a tedy zabránění jejich vykuklení na jaře.

2. Stručný popis cílů

O ochranu jírovců se naše organizace aktivně zasazuje již od roku 1998. Vycházíme tak z osvědčených postupů a výsledků dlouholeté činnosti. Naše práce má dva základní cíle:

- zlepšovat nebo udržovat stav konkrétních zástupců druhu jírovec maďal ve vnitroblocích na Praze 3 a rozšiřovat počet ošetřovaných stromů
- působit na veřejnost Prahy 3 i dalších městských částí, aby se do ochrany jírovců aktivně zapojila a podporovat ji poradenstvím a dodáváním papírových pytlů, určených k likvidaci spadeného listí

3. Realizované aktivity

1. Shrab spadeného listí

Shrab listí probíhal letos ve 21 vnitroblocích na Praze 3 od 20. října do 20. prosince 2023.

Většina vnitrobloků byla navštívena dvakrát, vnitrobloky, ve kterých bylo během prvního shrabu spadané již všechno listí, byly navštíveny jen jednou. Naši brigádníci shrabali celkem **273 pytlů** jírovcového listí v **17 vnitroblocích**, do shrabu se zapojili i obyvatelé vnitrobloků, kteří si sami shrabali **4 vnitrobloky**. Obyvatelům vnitrobloků jsme vydali 14 pytlů, někteří ještě měli pytle

z minulých let. Přestože je každý rok naším cílem naplnit cca 300 pytlů, množství opadaného listí se meziročně liší, letos bylo pytlů méně.

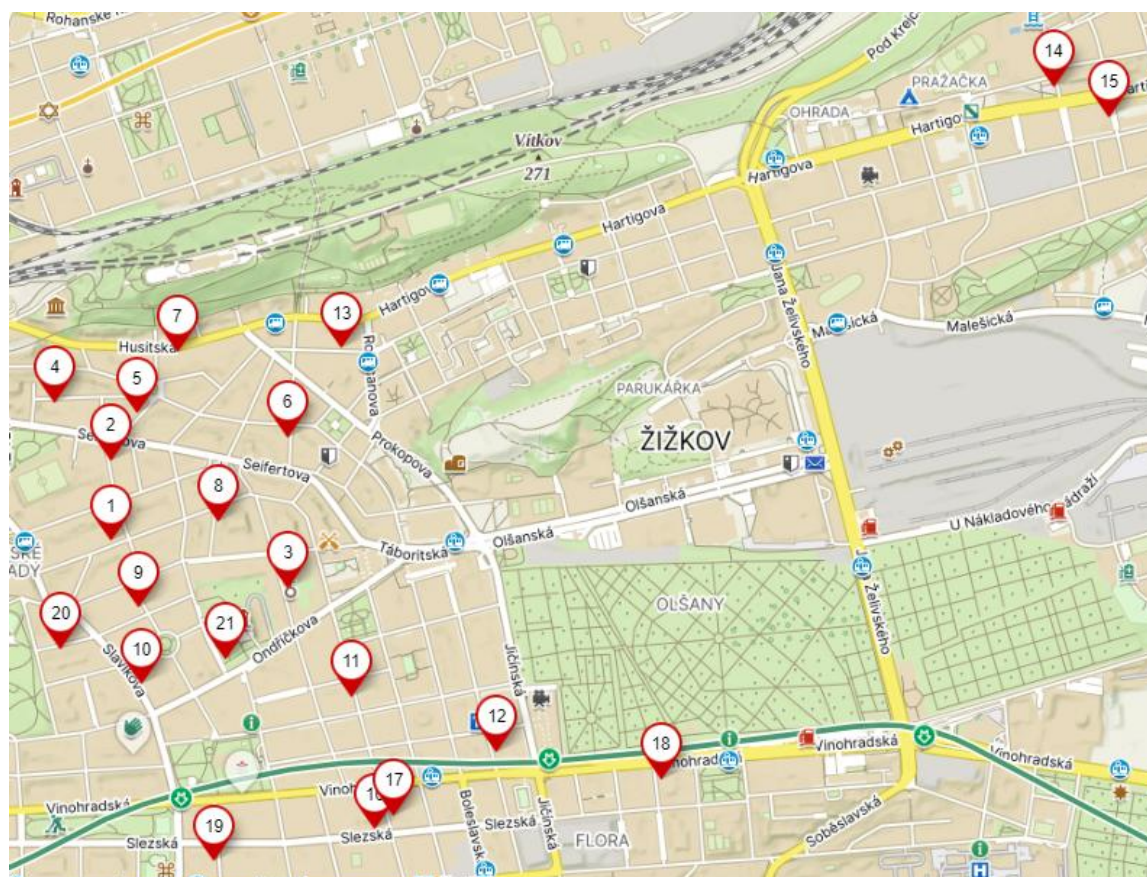
I v roce 2023 zajistila odvoz pytlů naplněných jírovcovým listím městská část Praha 3. Za tuto spolupráci jsme velice vděční, jelikož usnadňuje nám i brigádníkům práci po shrabech. Jistota pravidelného odvozu naplněných pytlů také motivuje samotné obyvatele vnitrobloků, kteří si letos sami shrabali vnitrobloky č. 5, 7, 11 a 20.

Navštívené vnitrobloky s celkovými počty naplněných pytlů uvádíme v tabulce č. 1, umístění vnitrobloků je patrné z mapy č. 1. Mapu naleznete také online na odkaze <https://mapy.cz/s/memofobeku>.

Tabulka č. 1: Adresný a číselný přehled ošetřovaných lokalit na území Prahy 3 v roce 2023.

Vnitroblok na Praze 3 (+ číselné označení)	Počet hrabání	Počet pytlů
Krásova, Vlkova, Bořivojova, U Rajské (1)	2	22
Krásova, Přibyslavská, Vlkova, Seifertova (2)	1	4
Čajkovského, Bořivojova, Kubelíkova, Ondříčkova (3)	2	13
Husinecká, Krásova, Seifertova (4)	2	14
Husinecká, Krásova, Seifertova, Blahníkova (5)	0	0
Milíčova, Chlumova, Štítného, Seifertova (6)	2	10
Husitská, Jeronýmova, Prokopova, Dalimilova, Cimburkova (7)	0	0
Chvalova, Bořivojova, Kuelíkova, Čajkovského (8)	2	18
Kubelíkova, Ševčíkova, Křížkovského, Slavíkova (9)	2	24
Ondříčkova, Slavíkova, Zvonařova, Škroupovo náměstí (10)	2	13
Lucemburská, Bořivojova, Jagellonská, Velehradská (11)	0	0
Sudoměřská, Přemyslovská, Vinohradská, Jičínská (12)	1	9
Rokycanova, Roháčova, Koněvova, Chlumova (13)	1	9
Za Žižkovskou vozovnou, Loudova, Biskupcova, Koněvova (14)	2	19
Za Žižkovskou vozovnou, Biskupcova, Koněvova, Na Hlídce (15)	1	13
Slezská, Vinohradská, Perunova, Kolínská (16)	1	15
Slezská, Vinohradská, Kolínská, Libická (17)	2	31
Písecká, Slezská, Vinohradská, nám. Jiřího z Poděbrad (18)	2	33
Slezská, Korunní, U Vodárny, Nitranská (19)	2	20
Slavíkova, Na Švihance, Chopinova, Krkonošská (20)	0	0
Fibichova – Žižkovská věž (park za Žižkovskou vozovnou) (21)	1	6

Mapa č. 1: Vyznačení navštěvovaných vnitrobloků na Praze 3

2. Aktivity informační kampaně

Celoročně spravujeme a aktualizujeme internetové stránky www.klinenka.cz, kde shromažďujeme informace o klíněnce jírovcové. Občané se zde mohou dozvědět podrobnosti jak o druhu samotném, tak způsoby, kterými je možné jej co nejpřirozenější cestou eliminovat. Pomocí webového formuláře nám návštěvníci stránky mohou zaslat dotazy, na které obratem reagujeme. Ptát se mohou také e-mailem, telefonicky nebo přímo osobně našich brigádníků v terénu, nebo pracovníků Ekocentra Koniklec při návštěvě naší kanceláře.

V roce 2023 jsme zodpověděli celkem 5 telefonických dotazů, 3 dotazy ze strany obyvatel vnitrobloků zodpověděli naši brigádníci a 2 dotazy týkající se možnosti vyzvednutí pytlů na listí byly zodpovězeny e-mailem.

V rámci informační kampaně jsme vydali na našem webu (www.ekocentrumkoniklec.cz) 3 články, které oznamovaly zahájení shrabu jírovcového listí, informovaly o dalších možnostech boje s klíněnkou a také shrnutí projektu v číslech za rok 2023.

- **I letos pomáháme bojovat s klíněnkou jírovcovou** (20. 10. 2023)
<https://www.ekocentrumkoniklec.cz/i-letos-pomaha-ekocentrum-koniklec-bojovat-s-klinenkou-jirovcovou/>
- **Klíněnka v číslech za rok 2023** (22. 12. 2023)
<https://www.ekocentrumkoniklec.cz/klinenka-v-cislech-za-rok-2023/>
- **Další metody boje s klíněnkou jírovcovou – která je nejúčinnější?** (30. 12. 2023)
<https://www.ekocentrumkoniklec.cz/dalsi-metody-boje-s-klinenkou-jirovcovou-ktera-je-nejucinnejsi/>

V Praze dne 24. 1. 2024

Barbora Olič, MSc